

IV. Letnik.

10. zvezek.

Venec

cerkvenih bratovščin.

Izhaja 24. dan vsakega meseca.

Urejuje
dr. Francišek Ušeničnik.

Vsebina 10. zvezka.

	Stran
Spravna molitev. (Namen svetega Očeta — pri- poročen v molitev za mesec oktober.) . . .	145
Častivci in častivke presv. Rešnega Telesa. Sv Bruno in kartuzijanski red	147
Kratka razlaga litanij presv. Srca Jezusovega. Enoinštirideseto letno poročilo bratovščine za vedno češčenje presv. R. Telesa in za opravilo ubožnih cerkvâ v ljubljanski škofiji.	151
Po katoliškem shodu	155
Razna poročila	157

„Venec“ prejemam pri upravnistvu stane na leto : K 20 h, po
pošti pošiljan : K 44 h. Denar za naročbo se pošilja: Uprav-
ništvu „Venca“ v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2; dopisi,
zahvale za uslišano molitev in darovi za pobožne namene
pa uredniku pod naslovom: dr. Fr. Ušeničnik v Ljubljani,
Semenišče.

V Ljubljani, 1900.

Izdaje „Katoliška Bukvarna“. — Tiska „Katoliška Tiskarna“.

Dobrotni darovi.

Za bratovščino presv. Rešnega Telesa:

Župnija: Vrabče 2 K 60 h, Dobrova 114 K 46 h, Stopiče II. 31 K 44 h, Skocijan 59 K 50 h, Št. Vid p. Zat. 40 K, Rova 38 K, Rob II. 8 K, Hrenovice 30 K, Krka 90 K 34, Šturije 39 K 10 h, Goče 9 K 62 h, Besnica 32 K, Kranjska gora 82 K, Homec II. 7 K, Grad 8 K, Sv. Peter Notr. 10 K, Slap 12 K, Lozice 6 K, Trnje 6 K 90 h, Predoslje 80 K 60 h, Zatičina 30 K, Lučine 10 K, Dragatuš 28 K, Brdo 60 K, Srednja vas 304 K, Zaplana 5 K 40 h, Kranj 146 K 40 h, Predvor 16 K 50 h, Črni Vrh nad Polh. Gradcem 65 K, Seliškar A. 2 K, Potrato 2 K, p. t. g. kan. Rozman 100 K, po čč. gg. Uršulinkah 74 K, delavke v tob. tov. 11 K, Neimen. 2 K, Marija Elzner 2 K, Teresija Elzner 2 K, Marija Bosizio 2 K, Udovč A. 2 K, Rebol 2 K, Neimen. 1 K.

Za sveto Detinstvo:

Od Št. Pavla pri Preboldu 12 K 40 h; iz Gor. Grada 12 K 76 h.

Za kruh sv. Antona:

I. K. K. iz Škofje Loke 10 K.

Dušni vodnik, molitvenik za slabe oči, z zelo velikimi črkami; v marmorni ali rudeči obrezi 2 K, v zlati obrezi 2 K 60 h. * * * * *

V molitev so priporočeni

I. za ves mesec oktober namen sv. Očeta: *spravna molitev*.

II. za posamezne dni:

1. Škofovi zavodi v Ljubljani.
2. Novi bogoslovci.
3. Bolan duhovnik in njegova župnija.
4. Cesar Franc Jožef I.
5. Češčenje presv. Srca Jezusovega.
6. Kartuzijanski samostan v Pleterjah.
7. Molitev sv. rožnega venca v družinah.
8. Več bolnih oseb, da bi ozdravele ali da bi jim Bog dal vdane potrpešljivosti v boleznih.
9. Katoliški misijoni na Kitajskem.
10. Poklic v redovniški stan.
11. Slovenski delavci na Nemškem.
12. Podivjana mladina po mestih.
13. Dekleta v nevarnih službah.
14. Dar premišljevanja mašnikom in bogoslovcem.
15. Karmelski red.
16. Več oseb za dar čistosti in stanovitnosti.
17. Katoliške učiteljice.
18. Misijoni po slovenskih deželah.
19. Tretji red sv. Frančiška.
20. Neka družina.
21. Spodobno vedenje v cerkvi.
22. Uršulinske samostanske šole.
23. Katoliška cerkev v Bosni.
24. Posli brez dela.
25. Katoliška delavska društva.
26. Neki duhovnik za pomoč pri težavnem delu.
27. Marijine družbe.
28. Volitve v državni zbor.
29. Vsi, ki so se priporočili v molitev, pa niso posebej omejnjeni.
30. Sv. Oče Leon XIII.
31. Vsi živi in mrtvi udje molitvenega apostolstva.

Molimo.

Gospod Jezus Kristus! V edinosti z onim božjim namenom, s katerim si sam hvalil Boga na zemlji v svojem presvetem Srcu in ga še zdaj hvališ brez konca v sakramentu presv. Rešnega Telesa po vsem svetu, in v posnemanje presv. Srca preblašene, brezmadežne Device Marije, Tebi darujem danes in vsak trenotek današnjega dne vse svoje namene in misli, vsa čutila in želje, vsa dela in besede.

Posebno pa Ti jih darujem za Tvojo sv. cerkev in nje poglavarja, kakor tudi za vse zadeve, ki so priporočene udom molitvenega apostolstva v tem mesecu in današnji dan.

Podobice presv. Srca Jezusovega, na debelem finem papirju krasno izdelane v barvah, izvirne zaobljubne slike

ljublanske stolnice, so dobiti v prodajalnici „Kat. tiskovnega društva“ (H. Ničman) v Ljubljani 25 skupaj 1 K 20 h, sto skupaj 4 K 60 h. Na zadnji strani je natisnjena „Posvetitev presv. Srcu Jezusovemu“.

Prodajalnica katol. tiskovnega društva

(prej H. Ničman)

Ljubljana, Kopitarjeve ulice števil. 2

priporoča *molitvenike*:

- Večna molitev**, z rudečo obrezo 2 K 40 h, z zlato obrezo 3 K.
Osem ur pred sv. R. T., z večjimi črkami, v pol usnji 80 h, v celo usnji 1 K.
Kruh nebeški, v usnji 1 K 80 h, z zlato obrezo 2 K 40 h.
Vedno čiščenje, v usnji 2 K 40 h., z zlato obrezo 3 K 20 h.
Filoteja sv. Frančiška Saleškega, v usnji 1 K 80 h, z zlato obrezo 2 K 40 h.
Pot v nebesa, življenje udov III. reda, v usnji 1 K 80 h, z zl. obr. 2 K 40 h.
Marija Devica, v usnji 2 K 40 h, z zlato obrezo 3 K 20 h.
Pravi Marijini služabnik, v usnji 1 K 60 h, z zlato obrezo 2 K 20 h.
Presveto Srce Jezusovo, v usnji 1 K 80 h, z zlato obrezo 2 K 40 h.
Razlaganje sv. maše, v pol usnji 2 K 50 h, v usnji 3 K, z zl. obr. 3 K 80 h.
Rafael, voditelj odrasli mladini, platno 1 K 50 h, usnje 1 K 60 h, zl. obr. 2 K.
Spomin na Jezusa, molitvenik za otroke, trdo vezan 40 h, v usnji 70 h, z zlato obrezo 96 h.
Jezus dobri pastir, molitvenik za otroke, trdo vezan 40 h, v usnji 72 h, z zlato obrezo 1 Kr.
Zvonček nebeški, molitvenik za otroke, v usnji 1 K 10 h, z zl. obr. 1 K. 60 h.
Jezus na križu moja ljubezen, za mladino, v usnji 1 K 60 h, z zl. obr. 2 K.
Nevesta Kristusova, v usnji 2 K 48 h, z zlato obrezo 3 K 40 h.
Ura moliti Jezusa v vednem čiščenju presv. R. T., mehko vezana 24 h, trdo vezana 40 h.
Častna straža Jezusovega presv. Srca, 24 h.
Getzemani in Golgota, v usnji 2 K 60 h, z zlato obrezo 3 K 40 h.
Sv. Alojzij ali 6 nedeljna pobožnost, v usnji 1 K 40 h, z zlato obr. 1 K 80 h.
Razne knjige za **Marijine družbe** itd., itd.

Tudi ima v zalogi:

Veliko zbirko **rožnih vencev**, navadnih, po pet oddelkov, kakor tudi rožnih vencev „Naše ljube Gospe“, bratovščine „Pomoč dušam v vicaah“, „Žalostne matere božje“ . . . lesenih, koščenih, iz kokosa, iz bisernice — po različni ceni.

Svetinjice za bratovščine „Naša ljuba Gospa“, „Sv. Benedikta“, „Svete Alohija“, „Sv. Frančiška“, „Sv. Antona“, „Brezmadežnega spočetja“, „Sv. družine“ itd.

Srebrne svetinjice s podobo „Brezmadežnega spočetja“, po 90 h in višje.

Na razpolago so raznovrstni **škapulirji**, **križi** s stolom in za na steno, **svete podobice**, manjše in večje — od najpreprostejših do najfinejših — tudi **podobe za okvir**.

Naj še imenujemo: Spominjske **podobice za sv. birmo**, sto skupaj 4 K 40 h; — **Spomin na prvo spoved**, sto kosov 2 K 40 h, 4 K 40 h in višje; — **Spomin na prvo sv. obhajilo**, sto skupaj 2 K 20 h, 4 K 40 h, 8 K in višje; — **Spomin na sv. misijon**, sto kosov 1 K 70 h.

Litanije presv. Srca Jezusovega, sto kosov 1 K 60 h.

 Vsa naročila s. hitro izvršujejo.

Zvezek 10.

Letnik IV.

Oktobra 1900.

Spravna molitev.

(Namen sv. Očeta — priporočen v molitev za mesec oktober.)

Poznate jo, saj ste gotovo že večkrat čuli o njej v pridigah ali brali o njej v pobožnih knjigah. V mislih imam ono pobožno devico, ki je zapustila svet in se zaprla v samostanske zidine, da bi ondi tem laglje živela Bogu, kateremu edino je posvetila vse svoje srce, vse svoje življenje. Ime ji je Margareta Marija Alakók. Znano Vam je, da je njeno brezmadežno življenje, njeno odkritosrčno pobožnost Zveličar čudežno proslavil. Prikazal se ji je večkrat ter ji pokazal svoje božje Srce. Ko je nekega dne v osmini sv. Rešn. Telesa molila pred tabernakljem, izpregovoril ji je Jezus te-le besede: „Poglej to Srce, ki je ljudi tako ljubilo, da ni ničesar opustilo, ampak se je popolnoma izcrpalo in použilo, da jim skaže svojo ljubezen. V plačilo za to pa ne sprejemam od mnogih ljudi nič drugega, nego nehvaležnost: ne spoštujejo me, zaničujejo me, božjeropno me sprejemajo, za zakrament ljubezni imajo le mrzloto.“ Nato ji naroči, naj se njegovemu božjemu Srcu v čast uvede poseben praznik tisti dan po osmini svetega Rešnega Telesa. Širi naj se pa tudi pobožnost v čast božjemu Srcu Zveličarjevemu.

In res se je zgodilo tedaj — bilo je v drugi polovici sedemnajstega stoletja — to, kar poudarja že apostol Pavel: Bog se poslužuje v dosego svojih namenov preprostih ljudi, da ž njimi osramoti modre in učene. Preprosta nuna Margareta Marija je s pomočjo svojega spovednika jela širiti pobožnost in ljubezen do presv. Srca Jezusovega. Namen tej pobožnosti naj bi bil vnemati vernike k vedno večjemu češčenju božjega Srca Zveličarjevega

in tako širiti ljubezen božjo na zemlji; poleg tega pa naj bi verniki tem bolj častili presveto Rešno Telo, čim bolj je neverniki, krivoverci, grešniki in mlačni kristijani prezirajo, zaničujejo in sromoté.

Zares prekrasen namen, prelepa naloga pobožnim vernikom!

Katoliški kristjan veruje, da je Jezus Kristus sam pričujoč v ponižni podobi belega kruha na oltarju. Pod to pohlevno podobo bije Njegovo božje, poveličano Srce, katero so dolžni vsi po božje častiti. Srce našega Stvarnika je to, srce našega Odrešenika in bodočega Sodnika. Kdo bi torej zaostajal v počeščenju te presvete skrivnosti? Ali žal, premnogi Jezusa niso nikdar poznali, niso o Njem nikdar slišali. Zato pa ga tudi niso nikdar po božje častili. To so pogani in neverniki. Drugi so slišali o Njegovem bivanju v najsvetejšem zakramentu, ali tega niso hoteli verovati. To so krivoverci. In kolikokrat se je dogodilo, da so uprav krivoverci bogoskrunsko napadali katoliške cerkve, kjer se je hranilo presv. Rešno Telo, ondi onečaščali Najsvetejše v tabernaklju ali pa norčevali se iz češčenja vernikov. Ali največjo žalost prizadevajo Jezusu lastni izgubljeni sinovi. Oj, težko je zapisati, da celo verniki bogoskrunsko prejemajo Najsvetejše v svoje srce, ne da bi bili poprej zapodili zlega duha iz svojega srca, ne da bi bili poprej očistili svojo vest. A celo takih najdeš, ki dobro vedo, kako nam je Zveličar zapovedal, da sprejemajmo Njega v najsvetejši skrivnosti, ali ne marajo v obližje tabernaklja leta in leta. Zdi se, kakor da stojé pod križem Kristusovim prav po zgledu njegovih sovražnikov, se mu rogajo v obraz, ga izzivajo in zasmehujejo, češ, ako si Sin božji, stopi s križa! In kakor ga nekdanji pismarji in farizeji nikakor niso hoteli pripoznati za svojega kralja in Odrešenika, za Sina božjega, tako ga kesneje tisoči in tisoči kristjanov, krščenih v njegovem imenu, niso marali pripoznati za svojega Boga in ga niti danes ne marajo. Nadalje, koliko jih je bilo in jih je žal, še dandanes, ki pusté, da biva Zveličar samotno na sedežu svoje milosti v tabernaklju, sami pa gredó za svojim dobičkom in posvetnim veseljem. In ko bi jim kdo rekel: dajte čast svojemu Bogu! bi ga čudno pogledovali govoreč, moramo delati, da si pridobimo za svoje potrebe. Ti moj Bog, kakor da je človeško delo uspešno brez božjega blagoslova!

Ako imaš prijatelja, pa ti ga drugi smešijo in sromoté, se li ne zgraža nad tem tvoje srce? Bi-li pustil, da kdo vpričo tebe umori cesarja? Ali se ne bi potegnil za svojega vladarja z vsemi silami? Ali ne bi branil z vso zgovornostjo svojega prijatelja? Jezus v zakramentu svetega Rešnega Telesa je tvoj najboljši prijatelj, tvoj nebeški kralj. Ko vidiš torej, da se mu v presv. zakramentu godi tolikrat in po tako mnogih ljudeh krivica, ne boš li ti tembolj Njemu služil? Ne boš li ti tem raje hodil pred tabernakelj molit, zadoščenje prinašat za svoje grehe prejšnjega življenja, za grehe drugih, ki ne marajo spoznati Kristusa za svojega kralja, kateremu bi se klanjali in služili?

Glej, to je spravna molitev. Drugi ne marajo slave dati Odrešeniku svojemu, počasti in poslavi vsaj Ti svojega nebeškega Zveličarja, če tudi ga s svojimi telesnimi očmi ne vidiš. Čast komur čast! In če jih toliko

pozabi svojih dolžnostij do Zveličarja, ne pozabi jih vsaj ti. V svojem in v imenu tistih, ki bi morali Njega proslavljati, pa tega ne storé, dvigni svoje srce pogosto pred tabernakelj in vzdihuj z jerihunskim slepcem: Jezus, Sin Davidov, usmili se nas! — To je spravna molitev.

Po naši slovenski deželi se je zadnja leta češčenje presv. Rešnega Telesa mnogokje zelo pospeševalo in se ta pobožnost širi bolj in bolj. A navzlic temu moramo pripoznati, da jih je še vedno premnogo, ki nimajo srca za ponižnega Jezusa v presveti hostiji. Vsi jeziki častite Gospoda, pravi sveti pevec. A česar drugi še ne marajo storiti, opravljaj ti po svoji moči, pobožni kristjan! Ne pusti, da bi sameval Zveličar v cerkvi; posvečuj mu v pobožni molitvi sebe in svoje domače, zlasti pa one, ki doslej še niso hoteli častiti Njega, čigar imenu se spodobi božje češčenje. S tem se bodeš udeleževal pravne pobožnosti v čast presvetemu Srcu Odrešenikovemu. S tem boš ravnal po namenu sv. Očeta za bodoči mesec oktobra. Kralju pa, večnemu, neumrljivemu, nevidnemu bodi čast in slava vekomaj!

—r—

Častivci in častivke presv. Rešnega Telesa.

(Piše Jož. Benkovič.)

XXXIV.

Sv. Bruno in kartuzijanski red.

(† 6. oktobra 1101.)

Katoliška cerkev praznuje 6. oktobra spomin znamenitega moža, čigar življenje se sedanjemu svetu zdi gotovo neumljivo, morda celo nespačetno. Človeški rod ljubi svet, njega prijetnosti in laži; malokdaj misli resno na Boga; še težje mu je življenje in delo tako urediti, da bi ga ljubezen do Boga vodila v vsem delovanju, da bi svetu odmrli; a ta svetnik je imel le eno misel, le eno skrb, namreč da bi samo Boga ljubil in samo njemu služil. Njegovi učenci še sedaj živé po navodilu in zgledu svojega mojstra, a svet njih življenja zlasti sedaj ne more ali noče umeti.

Sveti Bruno se je porodil okolo l. 1030. v mestu Kolinu na Nemškem. Obiskaval je šole v Turonu, Parizu in Remsu na Francoskem. Še mlad je postal kanonik. Po smrti remskega škofa Gervazija se je te službe polastil neki nevredni Manases, ki je Brunona hotel dobiti na svojo stran in ga zato izvolil za svojega kancelarja. Bruno je na tem odličnem mestu porabil vso svojo ljubezen in modrost, da bi od svetišča Gospodovega odvrnil gnusobo razdejanja; a nakopal si je s tem le strašno sovraštvo in preganjanje. V tem je spoznal prst božje previdnosti. Sklenil je svet popolnoma zapustiti in v samoti le Bogu služiti.

L. 1084. obiše sv. Roberta, opata v samostanu Molesmes, ki je l. 1098. ustanovil cistercijanski red. Na njegov nasvet gre s šestimi tovariši v puščavo Kartuzijo (Chartreuse), katero mu je podaril grenobelski škof Hugo. Tukaj

so si postavili malo kapelo in okolo nje vsak svojo hišico. Po običaju starih puščavnikov so z neprestanim molčanjem, z molitvijo in ročnim delom Bogu služili. Mesnih jedi so se popolno zdržali. Vsak dan opolnoči so se zbirali k molitvi; k skupnemu košilu pa so se shajali le ob nedeljah.

L. 1090. pokliče papež bl. Urban II. Brunona v Rim, da bi ga rabil za svojega svetovavca. Šel je zelo nerad iz drage mu samote, a šel je vendarle. Papež ga je visoko cenil in ravnal po njegovih nasvetih. A svetemu možu življenje v Rimu ni ugajalo; prosil je papeža, naj ga odpusti domov. A papež mu ponudi nadškofijo v Reggio, da bi ga ložje pridržal v svoji bližini. Bruno pa to ponudbo odločno odkloni in ostane na Laškem le zato, ker mu je sicilijanski grof Roger postavil nov samostan v Dellatorre, kjer se mu je pridružilo kmalu mnogo mož. Tukaj je umrl 6. oktobra l. 1101., star 70 let.

Ko so leta 1514. njegov grob odkopali, so našli truplo nestrohnelo. Redovna pravila je potrdil papež Aleksander III. leta 1170.

Kartuzijanski red — tako se imenuje po prvem samostanu — je najostrejši med vsemi meniškimi redovi. Menihi ne smejo nikoli jesti mesa, tudi v bolezni ne. Živé se le s poljskimi pridelki, s sadjem ter včasih tudi z ribami. Vsak njih samostan se imenuje „kartuzija“, in vsi so zidani po istem načrtu; le nekateri so večji, drugi manjši. Nekako v sredi obširnih poslopij stoji cerkev, v katero pa smejo zahajati le možje. Za ženske je pred vsako kartuzijo posebna kapela, kjer se bere sv. maša. Pred cerkvijo se razprostira velik, štirivoglat vrt, okolo katerega pelje hodnik. Ob hodniku pa so postavljene majhne, enonadstropne hišice, vsaka s posebnim obzidanim vrtilcem. Vsaka taka kartuzijanska cela ima zgoraj dve sobi in spodaj dvojni prostor za ročna dela in za shrambo orodja. V vsaki hišici stanuje po en menih. Sredi velikega vrta je pokopališče, na katerem stoji en sam velik križ.

Kartuzijani se bavijo največ z molitvijo in premišljevanjem. Vsak dan in vsaka noč sta razdeljena v tri dele. Prvi in tretji del dneva je določen za molitev, drugi ali srednji del pa za kako delo, n. pr. za študije, za slikarstvo, kiparstvo ali kaj sličnega. Prvi in tretji del noči je odmenjen za počitek, srednji del pa za molitev. Tako se molitev in delo, oziroma počitek, vedno menjata med seboj.¹⁾

Kartuzijani se v prostem času bavijo s študijami, ki so v zvezi z redovnim življenjem in pospešujejo zdravje. Bogoslovje, sv. pismo, mistika in slične stvari so njih tvarine. Popolno posvetne znanosti niso naloga tem menihom. Vendar se je red v vseh časih odlikoval z možmi, ki so bili kras in ponos katoliške cerkve. Doslej šteje blizo tisoč znamenitih redovnikov, ki so se odlikovali s svojimi spisi, n. pr. Dijonizij Kartuzijan, Janez Landsberg, Ludolf Saksonski, Lavrencij Surius itd. Nekateri so postali škofje in kardinali; a vsak se je branil te časti toliko časa, da sta ga papež in redovni

¹⁾ Zjutraj od 5. do 10. ure molijo brevir, mašujejo, premišlujejo, obiskujejo presveto Rešno Telo in imajo duhovno berilo. Od 10. ure dopoldne do 2. ure popoldne je prost čas za delo ali študije. Od 1/4 3. do 1/4 4. popoldne molitev, potem premišljevanje in obisk presv. R. Telesa; če kaj časa do 6. zvečer preostane, je za študije. Od 6—11 po noči počitek, od 11—2 po noči molitev, od 2—5 zjutraj počitek.

predstojnik siloma vzela iz samote in postavila na škofijski stol. Pa večina izmed njih se je še pred smrtjo odpovedala škofiji in vrnila v samostan.

Kartuzijani žive res samotarsko. Le trikrat na dan zapusté svojo celico: opolunoči, ko gredó molit v kor jutranjice; dopoludne, ko gredó k sv. maši in popoldne, ko molijo skupno večernice. Ves ostali čas je vsak menih sam ter moli ali pa se bavi z duševnim ali telesnim delom. Razven navadnih dnevnih molitev moli vsak dan tudi dnevnic v čast Materi božji in večkrat tudi molitve za mrtve na koru ali pa sam v celici.

Kosilo ima vsak posebej v svojem stanovanju; le ob nedeljah in večjih praznikih imajo skupno kosilo ter potem kratek pogovor v družbi. Sicer pa zmerom molčé. Če je kaj nujnega treba povedati, pové se v par besedah. Od samostana oddaljiti se smejo le dva tisoč korakov.

Razven tega, da nikoli ne jedó mesnih jedi, imajo tudi strog post od 14. septembra neprenehoma do velike noči.

Papež Inocencij XI. je hotel ta silno ostra pravila iz lastnega nagiba olajšati; a ko so kartuzijani to zvedeli, so mu poslali deputacijo redovnikov, izmed katerih je bil najmlajši star 86 let, vsi drugi so bili starejši, nekateri celo stoletni starčki, in ti so prosili, naj vse ostane pri starem, ker to njih zdravju ne škoduje, kar spričuje visoka starost pričujočih mož.

Kartuzijani so imeli dva samostana tudi na Kranjskem: v Bistri pri Vrhniki in v Pleterjah pri Št. Jerneju. V Bistri je živel po 15 — 20 menihov. Bili so Nemci, Lahi in Slovenci. Navadno je bila ena četrtna ali petina izmed njih slovenska. Mnogo umetnin se je še ohranilo iz njih samostana, ki je bil leta 1782. zatrt. Vse drugo pa so sirovi ljudje pokončali in njih dragocene knjige raznesli. Zadnji priyor in prelat, o. Bruno Ortner, je umrl kot župnik na Črnem Vrhu 4. januarja leta 1800.¹⁾ Kakor on, tako so tudi drugi, kolikor jih je na Kranjskem ostalo, umrli baje v sluhu svetosti.

Leta 1782., 12. januarja je cesar Jožef II. podpisal odlok, da se mora samostan ukončati in dobrih štirinajst dni potem, 29. januarja, so jih že iztirali in jim vse vzeli. Bilo jih je petnajst. Nemci so šli menda v svojo domovino; trije so prestopili v servitski red. Drugi so ostali na Kranjskem.

Kartuzijan o. Jakob Krašovec, je bil župnik v Adlešičih, potem pri Sv. Gregorju, nazadnje pri Sv. Vidu nad Cerknico, kjer je umrl 15. marca l. 1814.

O. Anton Jugovec, rodom Tržačan, je bil zadnji mojster samostanskim novincem in prelatov vikarij. Ko so prišli uradniki v samostan, se jim je uprl in ni hotel zapustiti ljubljene samote. Izgnali so ga siloma. Potem je bil župnik v Preski, kjer je umrl 22. januarja leta 1807. star 63 let. Med ljudstvom se je ohranil do danes spomin na njegovo učenost in veliko pobožnost.²⁾

Njegov sobrat, o. Tomaž Drnovšek, je delal v pastirstvu zadnja leta pri romarski cerkvi sv. Lucije na Skaručini, kjer je umrl 23. januarja leta 1803.

O. Pavel Kalmar je begal nekaj časa semtertje kakor, lastovka, če se ji gnezdo podre v varnem kotičku. Zadnji čas je živel kot puščavnik v velikem

¹⁾ „Venec“, 1897; št. 1.

²⁾ Koblar. Zgod. Preške fare, str. 126.

gozdu nad Bistrom. Smrtno bolan se je približal praznemu samostanu, da je tukaj na posvečenem kraju izdehnil svojo dušo 24. novembra leta 1796. ter bil pokopan na zapuščenem samostanskem pokopališču. Kolika ljubezen do doma!

Filip Pugelj je bil (od l. 1742.) kanonik v Novem Mestu in župnik v Podgradu. Po smrti svoje matere Marije († 16. marca leta 1764, stara 73 let) je stopil kot o. Peter v Bistri v kartuzijanski red. Po izgonu se je preselil nazaj v Novo Mesto. Potrj je šel iskat zdravja v Toplice, a tukaj je že 13. julija l. 1782. nenadoma umrl, star 68 let. Prenesli so ga v Novo Mesto in ga pokopali v kapiteljski kripti poleg drugih kanonikov.¹⁾

Pred nekaj dnevi pa so menihi kartuzijani zopet prišli na Kranjsko, da iznova naselijo svoj nekdanji samostan v Pletèrjah, iz katerega so se že pred več nego 300 leti izselili. Letos je ravno 500 let preteklo, odkar je bil ustanovljen (l. 1400.), in drugo leto, ob 800 letnici smrti njih začetnika sv. Brunona, bodo začeli ti „Serafini vojskujoče se cerkve“ zopet noč in dan Bogu slavo peti med Slovenci.

Eden ali drugi morda celo izmed vestnih katoličanov bo rekel: „Kaj hočejo ti ostri menihi med nami s svojo molitvijo, s svojim vednim molčanjem in s hudim postom, — zdaj, ko vse v javnost sili, ko je treba delati na vseh straneh? Kaj pa koristijo ti posebneži in čudaki modernemu svetu? Ali se ni ta prenapetost že preživela? Ali ima še kaj pomena za sedanje posvetne čase?“

Kdor tako govori, smemo po pravici dvomiti o njegovem pravem katoliškem mišljenju. Res se sedaj mnogo dela, še več pa govori; žal pa, da se premalo in preslabo moli. In vendar dobro vemo, da je vse naše delo brezuspešno, ako ga Bog ne spremlja s svojo milostjo in blagoslovom. Svojo milost in blagoslov pa je Bog obljubil stanovitni, goreči molitvi ter pokori. A koliko jih je sedaj, ki morda res veliko delajo v dober namen, molijo pa le malo in slabo, ali celo nič. Ni čuda, da velikim trudom sledé tolikrat le neznatni uspehi! Bog hoče dokazati, da brez njega ne moremo nič doseči.

Ali ni torej prav, da so med nami tudi možje, ki napolnjujejo to veliko praznoto v katoliškem življenju, ki se s hudim telesnim zatajevanjem in z vedno molitvijo velikodušno žrtvujejo v blagor cerkve in zveličanje duš namesto tistih, ki tega skoro nikoli ne storé? Po molitvi se je razsulo jerihunsko zidovje, molitev sv. škofa Lavrencija Justinijana je obvarovala celo beneško ljudovlado gmotnih nesreč, po eni sami molitvi sv. Terezije se je izpreobrnilo deset tisoč krivovercev. Neki papež je pozno zvečer še bdel in premišljeval, kako bi rešil krščanstvo pred Turki. Nemirno je hodil po sobi gori in doli. Bilo je že blizo polnoči. Mir je vladal na okolo. Naenkrat zasliši zvonček iz bližnje kartuzijanske cerkve Sv. Marije Angelske. Obraz se razvedri skrbi potrtemu sv. očetu in pravi: „Lahko grem počivat; zdaj molijo kartuzijani za mojo cerkev in moje otroke!“

¹⁾ Skupni nagrobni napis se glasi: „Dictis psalmis fatigati tacent.“ (Ko so psalme odpeli, utrujeni molče.)

Tudi zdaj žugajo katoliški cerkvi velike nevarnosti. Bog se srdi in zato pusti, da peklenške moči tako strahovito rujejo in hočejo vse podreti. Take moči pa se morejo premagati, kakor Jezus sam pravi, le z molitvijo in postom. In ravno v tem so pravi junaki kartuzijanski menihi, katere zgodovina po pravici slavi kot „Serafine vojskujoče se cerkve“, ker so svetu že popolno odmrli in je le še njih telo na zemlji, njih duh pa je neprestano združen z Bogom, katerega s serafinsko ljubeznijo časté in molijo. Ni čuda, da njih molitve v tihem samostanu tako mogočno vplivajo na vse, ki jih obiščejo, in marsikdo prestopi v njih red. Med temi redovniki se nabajajo knezi, grofje in baroni ter razni cerkveni dostojanstveniki. Vsi žrtvujejo svojo svetno slavo in so bratje s preprostimi delavskimi tovariši. Pred par leti je umrl med njimi zmagavec pri Sebastopolu kot o. Nikolaj; med njimi so bili: knez Broglie, grof Oton Steinau, grof Azzaniga i. dr. L. 1895. je francoski vojaški dostojanstvenik vikomte d' Argazon v večji družbi obiskal kartuzijo pri Grenobleu. Pred slovesom se je opravičil tovarišem, da hoče še nekaj časa tukaj ostati in delati duhovne vaje. Pa ni šel več iz samostana; zdaj je tam menih. V onem samostanu so skoraj vsi redovniki bivši znameniti vojaški ali cerkveni dostojanstveniki in plemenitaži. Žrtvovali so Bogu ne le svoje veliko imetje, svoje visoko ime, temveč tudi vse svoje življenje, samega sebe. To so žrtve, ob katerih mora svet strmeti!

S kartuzijanskimi menihi sprejme slovenski narod v svojo sredo goreče častivce svetega Rešnega Telesa, ki molijo Jezusa noč in dan, in so častili njegovo presv. Srce še prej, predno se je razodelo bl. Marjeti Alakók. Kakor se je že v 17. in 18. stoletju neprestano molilo sveto Rešno Telo v raznih samostanih na Slovenskem, tako se bo zopet v 20. stoletju. Naj bo ta goreča molitev našemu narodu v duševni in gmotni blagor!

Kratka razlaga litanij presv. Srca Jezusovega.

Srce Jezusovo, bogato za vse, ki te na pomoč kličejo.

S Srce Jezusovo je kakor srce materino, — tako sem dejal zadnjič, ko sem vam govoril o usmiljenju in potrpežljivosti presvetega Srca. Če je otrok srečen in vesel, je veselo in srečno tudi materino srce; in če otroka preganja nesreča in ga tare žalost, tega nihče bolj ne občuti kakor srce materino. Da bi le mati mogla tudi storiti, česar želi njeno srce! Kako rada bi pomagala, pa pogosto ne more! Otroek je lačen, pa kruha ni pri hiši in mati ga ne more kupiti, ker je uboga. Bolezen pride v družino, mati rada dá vse, kar ima, a zdravja otroku ne more dati. Tako je pri nas ljudeh! Tisti, ki imajo najbolje srce, pogosto ne morejo pomagati, dasi bi radi. Ubogi siromaki smo vsi skupaj! Drugače je pri Bogu. Naš Gospod, Jezus Kristus ima usmiljeno Srce, ki čuti z nami našo žalost in nadlogo; a to Srce je tudi bogato, ki more vsakemu in vselej pomagati!

Božje Srce Jezusovo je dosti bogato, da pomaga vsem, ki iščejo pri njem pomoči; to Srce je zakladnica, odprta vsem, ki hočejo iz nje jemati. Apostol Pavel nam je to povedal v listu do Rimljanov (10, 12), kjer tako-le piše: „Gospod je bogat za vse, kateri vanj kličejo.“ Besede apostolove je potrdil Jezus, ko je po zveličani Marjeti Alakok obljubil častivcem svojega Srca vse, kar potrebujejo za čas in večnost. Te obljube bomo danes nekoliko premislili. Kažejo nam, da je presv. Srce vsakemu posebe in vsem skupaj, družinam in državam bogat studenec milosti in blagoslova.

Začnimo pri tem, kar obeta presv. Srce vsakemu častivcu posebe. — Obljube presvetega Srca obsegajo vse, kar nam je potrebno za večno in časno srečo.

Česa pa najbolj potrebujemo, da bomo kedaj večno srečni? To veste vsi. Med „šestimi resnicami“, ki jih morate vsi znati in verovati, je tudi tista, ki nam pravi, da je k zveličanju potrebna milost božja. Kaj nam pomaga, če imamo vse drugo, če pa nimamo milosti božje? Ubožec, ki nima posvetnega blaga, pa je v milosti božji, je srečnejši od največjega bogatina, ki nima milosti božje. Bil je bogatin, ki se je oblačil v škrlat in tančico in se vsak dan imenitno gostil; pa moral je umreti in bil je pokopan v pekel. Ubogi Lazar, ki je ves v ranah ležal pred vratmi bogatinovimi, se je želel nasititi z drobtinami, ki so padale z bogatinove mize, a nihče mu jih ni dal; bil je pa pri Bogu v milosti, in ko je umrl, so angeli nesli njegovo dušo v sveta nebesa; tam je sedaj večno in neskončno srečen, bogatin pa v peklu neskončno nesrečen. Zato pa je Jezus zveličani Marjeti najprej govoril o milosti, ki jo hoče dati vsem častivcem svojega Srca. Ko se ji je leta 1673. prvikrat prikazal in ji razkril svoje Srce, ji je rekel: „Moje božje Srce je tako polno ljubezni do ljudi, da ne more več v sebi skrivati plamena goreče ljubezni, ampak ga mora ljudem razodeti, da jih obogati z dragocenimi zakladi; ti zakladi so posvečujoče in zveličavne milosti, ki so ljudem potrebne, da se ognejo propada pogube.“ To obljubo je Gospod pozneje večkrat in z raznimi besedami ponavljal; in zveličana Marjeta je bila trdno prepričana, da se častivci presv. Srca ne bodo pogubili. „Ne morem verjeti“, tako se bere v nekem njenem pismu, „da bi prišle v oblast satanovo duše, ki so posvečene presv. Srcu.“

Kako lepo se izpolnjujejo besede Jezusove pri vseh častivcih presvetega Srca, o tem nam pričajo listi vseh narodov in jezikov, v katerih se piše o presv. Srcu. Tudi v našem majhnem „Vencu“ ste lahko že pogosto brali, da si je ta in oni ravno pri presv. Srcu izprosil milost izpreobrnjenja.

Posvečujoča milost je v naši duši kakor božja setev, iz katere poganja sad čednosti in popolnosti. Kdor hoče, da mu bode setev lepo rastla in cvetela, mora na njivi svojega srca skrbno ruvati plevel in trnje hudih želja in strasti. Izkušnja več nego 200 let pa nas uči, da gre to delo čiščenja in pletve najbolj spešno izpod rok tistemu, ki časti presv. Srce Jezusovo. Zveličana Marjeta je pač najbolje sama po sebi poznala čudovito moč, ki je v češčenju presv. Srca Jezusovega. In kaj pravi ona? „Ne verjamem“, tako govori v svojih pismih, „da bi bila še katera druga pobožnost, ki bi duši

v tako malem času pomagala do najvišje popolnosti, in ji dala okusiti vso sladkost, ki jo ima v sebi služba Jezusova. Skrbite, da bodo zlasti redovnice gojile to pobožnost; ko bi bila redovna družina tudi vsa v neredu, ji ni treba nič drugega; v pobožnosti do presv. Srca bo de našla toliko moči, da se bo de obnovila prava gorečnost in natančnost v pravilih.“ „Ta pobožnost je najbolj varna pot do popolnosti“, in ob enem tudi najbolj lahka in prijetna. Življenje v samostanih je kakor vožnja na vodi. „Krmar“ je Jezus, in „njegovo presveto Srce je varni čolnič“, v katerem polahko in gotovo pridemo do svojega namena.

Mnogi pobožni možje in redovnice iz zadnjih dvesto let nam potrjujejo, kar zvel. Marjeta tolikrat ponavlja v svojih pismih: pobožnost do presv. Srca nas vodi do popolnosti.

Pa ne samo duhovnih dobrot, ampak tudi pomoč v telesni sili obeta Srce Jezusovo svojim častivcem. Svojemu dušnemu vodniku je l. 1689. pisala zveličana Marjeta: „Ljudje, ki živé med svetom, bodo po tej prelepi pobožnosti našli vsako njih stanu potrebno pomoč, polajšanje pri delu, nebeški blagoslov pri vsakem početju, tolažbo v trpljenju.“ Zveličana Marjeta je še sama doživela, da so bolniki, ki so iskali pomoči pri presv. Srcu, nagloma ozdraveli. Kolikrat pa je od takrat presv. Srce čudovito pomagalo bolnim, žalostnim, nesrečnim, tega ne more nihče povedati.

Človek pa ne živi sam zase, ampak v družbi, družini in državi. Družba naj človeku pomaga do časne in večne sreče. Kaj bi počelo slabotno dete brez očeta in matere? Pa modri Bog je ustanovil družino, in v družini dobi majhni otrok vsega, kar potrebuje za življenje: kruha in obleke in prvi pouk. Ko dete odraste, gre v šolo; mladenič se pri mojstru kaj koristnega nauči, in mož dobi v družbi delo, da se more pošteno preživiti. In kakor družba človeku pomaga do časne sreče in blaginje, prav tako je od družbe pogosto odvisna naša večna sreča. Ljudje so navadno taki, kakršna je domača hiša, šola, družba, v kateri so vzrastli.

Božje Srce Jezusovo, ki želi, da bi bili mi vsi srečni, razliva zato svoj blagoslov tudi na družino in državo.

Pogosto se presv. Srce v svojih obljubah spominja družine. Krščanskim družinam, ki bodo častile presv. Srce in se izročale njegovemu varstvu, obeta Gospod mir; družine, ki živé v prepiru, bode zopet spravil; v katerikoli sili se zaupljivo do njega obrnejo, jim bode pomagal in jih varoval; odvrčal bode od njih udarce božje pravice; na vse kraje, kjer bodo imeli podobo presv. Srca in jo častili, bode to Srce razlilo obilno blagoslova. — Tako je govoril Gospod zveličani Marjeti, in zdi se, kakor da se je pri teh besedah spominjal onih lepih dni, ko je tudi sam kot otrok živel v sveti družini v Nazaretu. Presrečna Mati ga je ljubila nad vse; skrbni krušni oče je delal in se trudil samo zanj. Mir, sreča, veselje je vladalo v sveti hišici. Ob spominu na one lepe, srečne čase mora Gospoda boleti Srce, ko vidi, kako je dandanašnji ravno družina, to svetišče krščanskega življenja razdejano in oskrunjeno, starišem v nesrečo in otrokom v prokletstvo. O da, le povejmo odkrito, naše družine so v veliko žalost presvetemu Srcu Jezusovemu! Dobro,

usmiljeno in za vse bogato Srce jim hoče pomagati in zato s svojimi obljubami še posebno vabi k sebi družine.

Kar je otrokom družina, to je vsem skupaj občina in država. Tudi za nji ima Jezus odprto svoje bogato Srce, saj to Srce je kraljevo srce, ki skrbi ne samo za posamezne, ampak tudi za vse skupaj. Zveličana Marjeta večkrat govori v svojih pismih, da bode češčenje presvetega Srca tudi občinam, deželam, državam v srečo in blaginjo. „Častivci božjega Srca“, tako piše, „si bodo naklonili prijateljstvo in blagoslov ljubeznjivega Srca in pridobili mogočnega varuha za domovino.“ Tedanjemu francoskemu kralju Ludoviku XIV. je dala sporočiti, naj zida v čast presvetemu Srcu cerkev, v kateri se bode njemu posvetil on in vsa njegova družina; na bandera svoje vojske naj dá napraviti podobo presv. Srca, in pri sv. Očetu v Rimu naj si izprosi milost, da se bode v čast presvetemu Srcu brala posebna maša; če to stori, bode presv. Srce varovalo sovražnikov njega in vso deželo. — Kralj pa ni storil, kar je želelo presveto Srce. Kdo ve, ali ne bi bilo sedaj drugače na Francoskem, da je takrat Ludovik XIV. izpolnil željo presv. Srca. Nasledniki Ludovika XIV. so pač hoteli popraviti, kar je on zamudil, pa bilo je prepozno. Izbruhnila je strašna revolucija. Podivjani ljudje so kralja Ludovika XVI. kot hudodelca tirali v ječo. V ječi se je kralj zaobljubil presv. Srcu, da bode storil vse, kar je nekdanj Gospod veleval njegovemu predniku. Bilo je prekesno. Ludovik ni bil več kralj, ampak ubog jetnik. Tega Gospod ni mislil. Svoboden kralj, kralj kot poglavar svoje dežele, bi bil moral francoski narod peljati pred oltar in ga posvetiti presvetemu Srcu! Čas milosti je bil minul! Ljudstvo je vleklo svojega kralja na krvavi oder, in rabelj mu je odsekal glavo (21. januarja l. 1793.).

Velika in mogočna francoska dežela se ni posvetila presvetemu Srcu; kazni ni izostala. Prav tisti čas pa, ko je na Francoskem divjala revolucija se je izročila varstvu presv. Srca majhna, pa verna tirolska dežela l. 1796. Presv. Srce je bilo zvesto svojim obljubam. Udarili so v deželo na svoje zmage ponosni Francozi. Tirolci so šli v boj pod varstvom presv. Srca in pognali iz dežele trikrat večje število sovražnikov, l. 1797. in l. 1801. Naš plitvi in brezverni čas si domišljuje, da je vsa naša moč samo v kanonih in bajonetih: zmage vernih Tirolcev nad oholimi Francozi pa nam pričajo, da daje zmago nad sovražnikom On, ki se imenuje „Gospod vojskinih trum“.

Bodi torej presv. Srce vedno naše upanje! Če smo žalostni in potrti, pridimo k presvetemu Srcu, in to Srce nas bode potolažilo; če nas preganja nesreča, obrnimo se do presv. Srca, in to Srce nam ne bode odreklo svoje pomoči; če naša duša ječí v vezeh greha in verigah hudobnega duha, nemudoma hitimo k presv. Srcu, in to Srce nas bode osvobodilo. — In Bog daj, da bi pri presvetem Srcu iskali pomoči ne samo posamezni, ampak tudi cele družine, občine in države! — Lani smo se vsi skupaj slovesno posvetili presv. Srcu. Na Dunaju je cesar sam prišel v stolno cerkev sv. Štefana in posvetil presv. Srcu sebe in svoje dežele. Letos smo to slovesno posvetitev ponovili. Delavci in trgovci, kmet in gospoda, župani in poslanci, uradniki

in vojaki, vsi smo se zbrali krog prestola presv. Srca in ponovili Jezusu slovesno prisego: „Tvoji smo in tvoji hočemo biti“; očitno smo se poklonili Kristusu kot svojemu Kralju. Ni pa dosti samo z besedo prisegati vdanost in zvestobo svojemu Kralju, ampak moramo tudi z dejanjem pokazati, da je Kristus naš Kralj. Če je Kristus naš Kralj, mora On kraljevati v naših srcih, kraljevati v naših družinah, šolah, občinah, kraljevati v celi deželi in državi. Če je On naš Kralj, ga moramo častiti kot svojega Kralja, njegove ukaze spoštovati in izpolnjevati. Kadar se to zgodi, tedaj smemo upati, da bomo deležni milosti in blagoslova, ki ga presveto Srce obeta vsem svojim častivcem; saj to Srce je bogato za vse, ki ga na pomoč kličejo.

Dokler se pa Kristusu samo ob slovesnih prilikah v besedah klanjamo kot svojemu Kralju, v dejanju pa se branimo njemu kot Kralju prinesiti v dar svoje srce; dokler samo govorimo, da smo poslušni zapovedim svojega Kralja, v resnici pa se upiramo Kristusu in ga preganjamo v družinah in šolah; dokler so nam dobre krivične postave, ki so jih nam dali sovražniki Kristusovi: do tedaj ne moremo pričakovati, da bi se nam izpolnile obljube presv. Srca. Ne blagoslov, ampak kazen nas čaka, če bomo nezvesti svoji slovesni prisegi!

Enoinštirideseto letno poročilo bratovščine za vedno češčenje presvetega Rešnega Telesa in za opravo ubožnih cerkvâ v ljubljanski škofiji.

(Izdalo vodstvo bratovščine)
(Nadaljevanje.)

Obdarovanih je bilo letos 100 cerkvâ, in sicer so dobile:

<p>Alojznica: 1 belo, vezeno kazulo, 1 rdečo kazulo; — Bohinj. Bela: rdečo kazulo; — Bela Cerkev: belo kazulo; — Kor. Bela: rdečo kazulo; — Besnica: belo kazulo; — Blagovica: vijolično kazulo; — Borovnica: vijolični pluvijal; — Breznica: črno kazulo, albo, humeral, pas; — Budanje: vijolično kazulo; — Bevke: vijolično kazulo; — Čatež: belo kazulo, 1 misale; — Cirkniča: tepih; — Col: vijolično kazulo; — Čemšenik: črn pluvijal, 5 korporalov, 6 purifikatorijev, 5 prtičev; — Črni Vrh nad Idrijo: albo, humeral, pas, koretelj; — Črnuče: velum, 4 korporale, 4 purifikatorije, 6 prtičev, črno štolo za pogrebe; — Črnomelj: rdeči dalmatiki; — Dobráva: obleko za ministrante; — Dolenja vas: belo kazulo; — Dole: bel pluvijal; — Dol: obleko za cerkvenika; — Dobropolje: vijoličen pluvijal, ob-</p>	<p>hajilno burzo; — Dob: albo, humeral, pas, koretelj; — Dražgoše: albo, humeral, pas, obhajilno štolo; — Sv. Gregor: črno kazulo, obleko za ministrante; — Goriče: vijolično kazulo; — Gojzd: zeleno kazulo; — Grad: črn pluvijal; — Gorje: črn pluvijal; — Godovič: velum; — Št. Gotard: velum; — Golo: 4 korporale, 4 purifikatorije, 5 prtičev, obhajilno štolo; — Goričica: plašček za ciborij; — Harije: rdečo kazulo; — Hinje: obleko za ministrante; — Hotedršica: vijoličen pluvijal; — Horjul: 2 obhajilni štoli, plašček za ciborij; — Homec: velum; — Št. Janž: belo kazulo; — Jesenice: belo kazulo, burzo; — Ig: vijolično kazulo; — Št. Jernej: bel pluvijal; — Javor: bel pluvijal; — Idrija: albo, pas, humeral, 3 obhajilne štole; — Sv. Jakob ob Savi: albo, pas, humeral, koretelj, 4 korporale, 4 purifikatorije,</p>
---	--

plašč za ciborij; — Janče: 5 korporalov, 4 purifikatorije, spovedno štolo, pridigarsko štolo, koretelje za ministrante; — Sv. Jur pri Kranju: pridigarsko štolo; — Sv. Jošt. pri Vrh.: plašč za ciborij; — Sv. Katarina: rdečo kazulo; — Knežak: velum; — Koprivnik: rdečo kazulo, prt, spovedno, obhajilno štolo; — Košana: rdečo kazulo; — Kolovrat: vijolično kazulo; — Kovor: albo, humerale, pas, 4 korporale 3 purifikatorije, obhajilno štolo; — Kranjska gora: albo, humeral, pas, koretelj, 6 korporalov, 6 purifikatorijev; — Kokra: albo, humeral, pas, koretelj, 5 korporalov, 5 purifikatorijev; — Kostanjevica: banderce pred sv. R. Telo; — Krašnja: koretelj, burzo, obhajilno štolo, 2 blazini; — Sv. Križ pri Trziču: črno štolo za pogrebe, 3 korporale, 6 pal; — Lašče: velum; — Leskovača: belo kazulo; — Loka, Uršulinke: belo kazulo; — Loka, kapucini: rdečo kazulo; — Litija: zeleno kazulo; — Lučine: bel pluvijal, albo, humeral, pas, 2 koretelja, 2 spovedni štoli; — Lipoglav: vijoličen pluvijal; — Stara Loka: velum; — Moravče: zeleno kazulo; — Mavčiče: zeleno kazulo; — Mirna peč: velum, burzo; — Mokinje: velum, pridigarsko štolo; — Motnik: prt, obleko za ministrante; — Nadanje Selo: obleko za ministrante in cerkvenika; — Nova Oselica: belo kazulo; — Nevlje: 1 misale; — Novomesto: črno kazulo; — Nova Štifta: zeleno kazulo; — Naklo: prt, burzo; — Sv. Ožbald: rdečo kazulo, albo, humeral, pas, burzo, obhajilno štolo; — Planina: belo kazulo; — Planina, Stockendorf: belo kazulo; — Polom: belo kazulo, velum; — Podraga: rdečo kazulo; — Postojna: črno kazulo; — Podzemelj: črno kazulo; — Sv. Peter, Notr.: črno kazulo, velum; — Polhov Gradec: vijolično kazulo; — Peče: bel pluvijal; — Poljane Velike: bel pluvijal, albo, humeral, pas, koretelj, 4 korporale, 5 purifikatorijev, 4 prtiče, obhajilno štolo; — Podbrezje: velum, albo, humeral, pas, koretelj, 4 korporale, 4 purifikatorije; — Polica: albo, humeral, pas, koretelj 4 korporale, 4 purifikatorije, 4 prtiče; — Preserje: albo, humeral, pas, koretelj; — Poljane p. Škofji Loki: 2 albi,

humerala, pasa, burzo; — Podlipa: albo, humeral, pas, prte; — Poljanica: obhajilno štolo, koretelj, obleko za ministrante in za cerkvenika; — Ribnica: 2 beli kazuli, rdečo kazulo, 2 burzi, 3 spovedne štole, črno štolo za pogrebe; — Raka: vijolično kazulo; — Reteče pri Škofji Loki: zeleno kazulo; — St. Rupert: albo, humeral, pas, 2 koretelja, 2 obhajilni štoli; — Rovte: albo, humeral, pas, 5 korporalov, 5 purifikatorijev, 5 prtičev; — Rateče Gor.: albo, humeral, pas, koretelj, 4 korporale, 4 purifikatorije; — Ribno: spovedno štolo, obhajilno štolo; — Studeno: belo kazulo; — Selo pri Šumbergu: belo kazulo; — Slavina: 1 koretelj, spovedno štolo; — Sostro: belo kazulo, albo, humeral, pas, koretelj, 5 korporalov, 5 purifikatorijev, 5 prtičev, 2 blazini; — Studenc: rdečo kazulo; — Sorica: albo, humeral, pas, koretelj, 4 korporale 4 purifikatorije, 4 prtiče, burzo; — Stopiče: 2 koretelja, 5 korporalov, 5 purifikatorijev, 4 prtiče, 2 obhajilni štoli; — Spitalič: albo, humeral, pas, koretelj, burzo, štolo; — Šmihel pri Nov. mestu: albo, humeral, pas, koretelj, 6 korporalov, 6 purifikatorijev, 4 prtiče; — Stara Oselica: albo humeral, pas, 5 korporalov, 5 purifikatorijev, 4 prtiče; — Stari Trg pri Ložu: 3 albe, humerale, pasove, 3 koretelje; — Stara Cerkev: alba, humeral, pas, koretelj, obleko za ministrante in za cerkvenika; — Stranje: alba, humeral, pas, koretelj, 5 korporalov, 5 purifikatorijev, 4 prtiče; — Stari Trg: 2 burzi, koretelj, alba, humeral, pas, 4 korporale, 4 purifikatorije; — Sela pri Kamniku: prt; — Spodnja Idrija: burzo; — Srednja Vas: burzo, 2 obhajilni štoli, 2 albi; — Suhor: burzo, spovedno štolo; — Soteska: albo, humeral, pas, koretelj, obhajilno štolo; — Stari Log, Kočevje: velum, 2 koretelja; — Šmihel pri Žužemb.: velum, albo, humeral, pas, koretelj, 4 korporale, 4 purifikatorije, 4 prtiče, obhajilno štolo; — Šenturška gora: 3 prte; — Šmartin pri Kranju: rdečo kazulo; — Šmartno pri Litiji: burzo, albo, humeral, pas; — Stanga: pasove; — Šmarije: 2 spovedni štoli; — Semič: 2 beli dalmatiki; — Trnje: belo kazulo, 4 kor-

porale, 4 purifikatorije, 4 prtiče, rdečo-belo štolo; — Tomišelj: belo kazulo; — Trebelno: belo kazulo, 2 koretlja; — Trstenik: 2 blazini, 6 humeralov; — Zgornji Tuhinj: zeleno kazulo; — Spodnji Tuhinj: albo, humeral, pas, koretelj, 4 purifikatorije, 4 korporale, burzo, pridigarsko štolo; — Trnovo pri Ilir. Bistrici: velum; — Trata: albo, humeral, pas, 4 korporale, 4 purifikatorije, 4 prtiče; — Sv. Trojica: plašček za ciborij; — Tunice: 2 beli dalmatiki; — Unec: belo kazulo, burzo; — Vavta vas: belo kazulo; — Vrhnika: rdečo kazulo; — Vipava: črno kazulo; — Vodice: vijolično kazulo, burzo, obleko za ministrante; — Vinica: vijolično kazulo, burzo; — Vranja

peč: 2 prta; — Št. Vid pri Cirk.: bel pluvijal; — Št. Vid pri Zat.: 2 koretlja, 2 burzi; — Št. Vid pri Vip.: burzo, spovedno, obhajilno štolo, plašč za ciborij; — Št. Vid pri Ljubljani: lepo pridigarsko štolo; — Vrabče: prt; — Zagradec: obleko za ministrante, in za cerkvenika; — Zaplana: rdečo kazulo, obhajilno štolo, albo, humeral, pas; — Zlato polje: velum, plašček za ciborij, spovedno štolo; — Zagorje: črno kazulo, albo, humeral, pas, velum; — Železniki: bel pluvijal; — Žalna: 2 beli dalmatiki; — Žiri: 2 beli dalmatiki; — Ljubljana, otroška bolnišnica: rdečo kazulo.

Po katoliškem shodu.

Tisti teden po Malem Šmarnu so se zbrali v Ljubljani možje iz vseh slovenskih pokrajin: iz Kranjske in Štajerske, Koroške, Goriške in Istrije. Prišli so kmet in gospod, trgovec in delavec, vseh skupaj je bilo do 4000. Pri shodu so bili tudi naši višji duhovni pastirji: knez in nadškof goriški Njega eminencija kardinal Missia, knez in škof ljubljanski, knez in škof lavantinski in ameriški škof, naš rojak, prečastni g. Trobec. To je bil res slovenski katoliški shod.

V tej častiti družbi, kakršne Ljubljana pač še ni videla, so se najboljši slovenski možje posvetovali, kaj treba storiti, da se pomaga našemu narodu do večne in časne sreče in blaginje. Sklenili in ukrenili so mnogo lepega in koristnega. Naše bravec pa bode gotovo najbolj zanimalo, kaj se je govorilo pri tem slovesnem shodu o krščanskem življenju. Zbrani možje so storili dva posebno imenitna sklepa. Glasita se tako-le: Proti mnogim sovražnikom, ki zasekavajo slovenskemu narodu globoke rane, se priporočajo naslednji pripomočki:

1. snujejo naj se zlasti za može in mladeniče Marijine družbe;
2. širi naj se vedno bolj češčenje presv. Srca Jezusovega, češčenje svetega Rešnega Telesa, pa češčenje Matere božje; množi naj se prejemanje sv. zakramentov, nasledujejo evangeljski sveti in goji skupna molitev.

To sta dva velika in za nas nad vse imenitna sklepa. Možje, ki ste s srčnim veseljem in navdušenjem sprejeli ta dva sklepa, sedaj je treba na delo! Kar ste v Ljubljani po resnem prevdanku in premisleku spoznali za dobro in potrebno, to morate sedaj vsak v svojem kraju v dejanju zvršiti. Zbirajte se zlasti v Marijine družbe in bodite častna straža najvišjega Kralja, Jezusa Kristusa v presv. zakramentu!

Razna poročila.

Naznanilo ponočnim častivcem presv. R. Telesa v Ljubljani.

Po noči med 4. in 5. oktobrom bodo moški častili presv. Rešno Telo v stolni cerkvi sv. Nikolaja. — Molila se bode 10. ura: Zahvala za božje dobrote.

Bratovščina vednega češčenja presv. Rešnega Telesa ima v četrtek, 4. oktobra, v uršulinski cerkvi svojo navadno pobožnost. Ob 5. uri je pridiga, in potem med sv. mašo skupno obhajilo.

Shod v čast sv. Rešnemu Telesu. V četrtek po katoliškem shodu, dné 13. septembra, se je zbralo v Ljubljani 230 duhovnikov, da se pogovoré med seboj, kako bi se najbolj pospeševalo češčenje sv. Rešnega Telesa. Ob polu osmih zjutraj je bila v uršulinski cerkvi pridiga in potem slovesna sv. maša, katero so darovali prečastiti gosp. knez in škof dr. Anton Bonaventura Jeglič.

Po sv. maši smo se zbrali v škofijski palači. Prečastiti gosp. generalni vikar Flis nam je v svojem lepem nagovoru povedal, da je sedaj po vsem svetu šestdeset tisoč duhovnikov, ki vsak teden vsaj eno uro nepretrgoma molijo presv. Rešno Telo; med njimi jih v ljubljanski škofiji 254.

K shodu je prišel tudi češki duhovnik, g. Žundalek, in od njega smo slišali, da so letos v Pragi imeli shod v čast sv. Rešnemu Telesu, ki je trajal dva dni; udeležilo se je shoda do 400 duhovnikov. Čehi imajo dva lista v čast sv. Rešnemu Telesu, enega za duhovnike in drugega za ljudstvo.

V imenu štajerskih slovenskih duhovnikov je govoril pri shodu štajerski župnik; rekel je, da je v lavantinski škofiji sto duhovnikov vpisanih med častivce presv. Rešnega Telesa; v kratkem bodo imeli svoj shod. Govorili so potem gospodje iz Istrije in Gorisške in domači gospodje: p. guardijan Otokar Aleš iz Novega Mesta, g. dekan Mih. Arko, gosp. prof. dr. Marinko, g. župnik Mrak in g. kapelan Oblak. Slišali smo mnogo lepega in koristnega zase in za druge. Bog daj svoj sveti blagoslov, da bi vse misli in načrte in dobre sklepe tudi v dejanju izvršili.

Za sklep smo šli zopet v uršulinsko cerkev, kjer smo eno uro molili pred izpostavljenim sv. Rešnim Telesom.

Iz Zagradca. Od raznih strani se je v „Vencu“ že poročalo o duhovnem preporedu med verniki, ki ga je povzročila glasna skupna molitev iz knjige „Večna molitev“ in v zadnjih letih pa tudi Marijine družbe. Naj dodam tudi jaz kratko poročilo, kako je pri nas v tej zadevi. Leta 1898. so začela pred sv. R. Telesom na glas moliti nekatera dekleta, sicer boječe, vendar pa vstrajno. Boječnost se je vedno bolj umikala, število molivcev je rastlo, tako da imamo sedaj vsako nedeljo in praznik od 1. do 2. skupno molitveno uro. Ure imamo razdeljene po stanovih in sicer I. nedeljo dekleta, II. žene, III. mladeniči in možje, IV. mladina do štirinajstega leta. Sicer pa prihajajo tudi eden drugemu v pomoč, zlasti zaslužijo v tem oziru vso hvalo dekleta in nekateri mladeniči. O praznikih in V. nedeljo, kadar je, pa je splošna skupna molitev. Da bi pa ta prva gorečnost ne pojemala, za to bo skrbela dvojna že ustanovljena Marijina družba mladeničev in deklet. Dekliška Marijina družba, ustanovljena 8. decembra l. 1898., je štela prvotno 47 udov, sedaj jih ima 107. Vsako prvo nedeljo ima skupno obhajilo s kratkim nagovorom. Mladeniška družba pa, ustanovljena 8. decembra l. 1899., ima svoje skupno obhajilo s kratkim nagovorom vsak drugi mesec tretjo nedeljo. O primernih časih, večinoma mesečno, pa je bil za obojno družbo popoldan po cerkvenem pravilu govor, pri katerem se je zapela družbena pesem, opravile so se družbene molitve in se je shod končal s procesijo krog cerkve, pri kateri je družba pela litanije M. B. — Vsa čast našim dekletom, zlasti pa mladeničem, ki se ne vstrašijo zbadanja in zasmehovanja od onih, ki jim družba ni po volji.

Pri tej priliki naj še omenim, da sta letos prišli dve Marijini družbi k Materi božji brez madeža spočeti na božjo pot. Prva je prišla dekliška Marijina družba s Krke, dné 27. maja popoldan, — vodil jo je v procesiji preč. g. kapelan Jakob Kleindienst; druga pa je bila dekliška Marijina družba

iz Žužemberka: prišla je dné 15. avg. in vodil jo je v procesiji preč. gospod kapelan Henrik Povše. Obakrat sta dotična gospoda imela primeren nagovor. Domača dekliška Marijina družba pa jim je šla obakrat v procesiji z družbenim banderom nasproti.

Naj bi Gospod Bog ohranil naši mladini sedanjo gorečnost, potem ne bo treba tožiti o sprideni mladini, ker prišlo bode med naše ljudstvo kraljestvo Božje — po Mariji. —k

Iz Škofje Loke. Dasi je naša dekliška Marijina družba najstarejša med vsemi gorenjskimi, kajti lansko leto je že obhajala 40letnico svojega obstanka, — vendar „Venec“ tako malo poroča o nji. Preteklo je že dve leti, ko smo brali o lepi slovesnosti, pri kateri so nam premilostni knez in škof blagoslovili krasno zastavo. Okrog nje se sedaj združujemo pri skupnih shodih, ž njo poromamo tudi vsako leto na kako Marijino božjo pot.

Letos smo si bile izbrale priljubljeno Dobrovo; tam smo obiskale svojo nebeško Mater na praznik njenega preč. Srca. Da bi bil obisk naši Zaščitnici bolj všeč, smo hodile od Vižmarske postaje peš; pri znamenju Matere božje pa smo se združile z nekaterimi tovarišicami iz Št. Vidske in Dobrovske družbe ter se vvrstile v procesijo. Na čelu spreveda so stopale tri belooblečene družbenice z bliščečo zastavo. Sprevod je vodil čast. g. prednik. Med petjem lavretanskih litanij in molitvijo sv. rožnega venca se je počasi pomikala dolga vrsta Marijinih hčerâ — bilo nas je čez 200 — s svetinjami na vratu proti romarski cerkvi, — od koder so nas pozdravljali lepo vbrani zvonovi. Čvrsto so zadoneli krepki glasovi navdušenih Marijinih deklet po prostorni cerkvi; z ginjenim srcem smo odpele „družbeno“ — ponovile „posvečenje“, obetale svoji Materi iznova zvestobo in prejele njenega božjega Sina pri skupnem sv. obhajilu.

Nato je stopil na leco čast. g. prednik, ki nas je v prelepem nagovoru primerjal armadi Marijini in slikal težaven boj, ki ga moramo zbojevati. „Da ne omagamo v tej vojski“, je nadaljeval g. govornik, — „prišli smo brusit duhovno orožje, prosit novega orožja, novih močij in trkat na milostipolno, predobro Srce Marijino.“

Po govoru smo imele sv. mašo, pri kateri so družbenice popevale pod vodstvom Dobrovskega vrlega g. nadučitelja.

Imele smo pozneje še dosti časa, da smo se še posebe priporočale brezmadežni Devici; a vendar je prišel kmalu čas ločitve. Nekako ginljivožalostno se je razlegala znana romarska pesem: „Vse prepeva . . .“ Zastava se je zopet dvignila, številno ljudstvo pa, ki se je bilo zbralo, se je lahko prepričalo, da se čimdalje bolj širi in vtrjuje med mladino kraljestvo Jezusovo po Mariji. Ločile smo se v nadi, da devic Devica ne bo preslišala naših molitev za dar stanovitnosti.

Hči Marijina.

Od Device Marije v Polju pri Ljubljani. Na praznik Marijinega vnebovzjetja se je pri nas, po stoletnem prenehanju, zopet odprla božja pot. Isti dan smo ustanovili Marijino družbo za dekleta. Ne bomo Vam poročali, koliko je satan divjal in se zaletaval v nas z obrekovanjem in zaničevanjem, toda bilo je vse zaman.

Sprejem se je vršil jako slovesno pod vodstvom prečast. generalnega vikarja gosp. Flisa, kateremu se zato prisrčno zahvaljujemo. Ob deveti uri smo poklicali sv. Duha, potem se bil govor, v katerem so nam preč. gospod generalni vikar v navdušenih besedah opisovali velik in globok pomen tega dné za vso poljsko župnijo.

Srečne so imenovali nas, ko smo prinesle svoja srca v dar za god Mariji v nebo vzeti. Srečna župnija, ki hrani v sebi zagotovilo boljše prihodnosti.

Sprejetih nas je bilo 72 deklet. Upamo pa, da se bode čimdalje tem večja množica poštenih deklet zbirala krog Marije. Bog blagoslovi novo družbo!

Marijini otroci.

Iz Preske. Dve naši Marijini družbi vrlo napredujeta: mladeničev je vpisanih nad sto, deklet pa nad 230. — Vsako nedeljo popoldne od ene do dveh molimo na glas pred sv. Rešnim Telesom; ob polu dveh naprej je presv. Rešno Telo izpostavljeno. K tej molitvi prihajajo možje in žene, starčki in otroci; posebno pridne pa so Marijine hčere. — Na praznik Marijinega prečistega Srca, 26. avgusta, smo romali na sv. Višarje. Zbrala se nas je velika množica kmetov in delavcev. Marijine hčere so imele okolo vratu svetinjo Matere božje. Gori v Lescah stopi k nam v voz gosposko oblečen človek; pozneje so pravili, da je bil neki pisar iz Radoljice. „No, kaj pa svetinjica“, reče posmehljivo nekemu dekletu. Dekle se je hitro umeknilo v drugi konec voza; jaz pa sem odgovoril: „Vedó kaj, gospod, tudi oni bi se ne branili svetinjice, je srebrna.“ On: „To je sama neumnost.“ Jaz: „Neumnost morda za gospódo; a mi smo s kmetov in v takih rečeh se ne damo od gospode učiti.“ — Pisar je umolknil, in meni tudi ni bilo treba naprej govoriti, ker so začeli pomagati drugi.

To Vam piše nekdo, ki mu je roka bolj vajena kladva, kakor peresa.

Iz Št. Janža na Dolenjskem. Od 18. do 27. avgusta smo tu obhajali sv. misijon. Vodili so ga trije čč. gg. lazaristi iz Celja, ki so neutrujeno delovali za zveličanje duš. Naj jim povrne Bog njihov trud! Vkljub mnogovrstnemu delu so se udeleževali ljudje cerkvenih vaj prav marljivo. Tolažilno za nas je bilo zlasti to, da smo videli pristopiti k mizi Gospodovi tudi take, ki že več let niso opravljali velikonočne dolžnosti. Res, za časa sv. misijona se lahko vsak prepriča, kakšne čudeže dela milost božja.

Da je bil sklep sv. misijona tem veličastnejši, k temu je pripomogel tudi drugi slovesni vsprejem v Marijino družbo. Bilo je na novo vsprejetih 23 mladeničev in 55 deklet. Vseh udov je sedaj 203 (153 deklet in 50 mladeničev). Blagoslovili so ta dan tudi prekrasno bandero Mar. družbe. Bandero ima na eni strani podobo Marije brezmadežne z napisom: „O Marija, blagoslovi družbo svojo“, na drugi strani sv. Alojzija. — Popoldne ob tretji uri se je razprostrla veličastna procesija z Najsvetejšim. Pred nebom so šli mladeniči Mar. družbe z družbenim banderom, za nebom pa Mar. hčere; vsi udje so imeli v rokah goreče sveče. Lep prizor je bil to! Toliko Marijinih otrok, obilo ljudstva, več sosednih gg. duhovnikov; tako lepe slovesnosti še nismo pri nas doživeli. Pristrčna zahvala zato Bogu in Mariji! Po končani procesiji je bila v cerkvi sklepna pridiga, v kateri je g. misijonar govoril tudi o Mar. družbi, njeni časti in o dolžnostih družbenikov. Ob sklepu je čast. g. govornik z milim glasom prosil Jezusa v tabernaklju, naj še posebno blagoslovi mladeniče in dekleta Mar. družbe, da vstrajajo vsi do konca v službi Marijini. O Marija, naša mati, izprosi nam vsem milost svete stanovitnosti! *Tajnica Mar. družbe.*

I z j a v a.

Poslušni določbi papeža Urbana VIII. izjavljamo: čudežnim zgodbam, o katerih poroča „Venec“, pa jih cerkvena oblast ni preiskala, dajemo samo toliko vere, kolikor je gre človeški resnicoljubnosti; tega, kar je Bog posebe razodel pobožnim osebam, nimamo za verske resnice; vse pa prepuščamo nesmotljivi sodbi svete katoliške cerkve.

Urednik.

